

Sapaatip akunneranut 18-imut pilersaarusionermi isumassarsiorfiusinnaasut

Sapaatip akunnera 10: Isumassarsianik katersuiffik

Sapaatip akunnerani siullermi tassani isumassarsiorfissat - isumassarsianik katersuiffik nutartigaq (kalaallisut qallunaatullu) - nittartakkatsinnut ilannguppagut. Isumassarsianik katersuiffik ataatsimiinnissanut isumassarsianik aamma pinaversaartitsinermi siunnersortitut imaluunniit peqatigiiffittut sapaatip akunneranut 18-imut tunngatillugu ataatsimiinnerup qanoq ingerlanneqarsinnaanerani nassuiaatitaqarpoq, tamanna siornatigut misilissimangikkukku.

Qarasaasiami ammagassaq unaavoq:

http://www.paarisa.gl/media/2142/Idekatalog_uge_18_2012_FINAL_DK.ppt

Sapaatip akunnera 11: Imigassaq pillugu politikkit

Ukioq manna sapaatip akunnerani 18-imi samminneqassaaq ataatsimoorfigisartakkatsinni imigassartortarneq. Tamanna ima paasillugu imigassamut politikkeqarnerup aamma qitiutinneqarnera. Taamaattumik sapaatip akunnerani atugassat siusinnerusukkut Paarisap imigassaq pillugu politikkeqarnermut tunngatillugu ilitseruusiaanit (kalaallisut qallunaatullu) tigusaapput. Tamatuma saniatigut atortussat Kommuneqarfik Sermersuumi pinaveersaartitsinermi fagchefimmit Line Dahlentoftimit pissarsiaapput, Kommunip imigassaq pillugu politikkiata ilisaritinneqarnera, peqqinnerulernissamik siunertaqarneq aamma pinaveersaartitsineq pillugit "Isummamik allannguissamut piffissanngorpoq" – matumani ilanngullugu taakku imigassaq pillugu politikkiat (kalaallisut qallunaatullu), aamma Kommuneqarfik Sermersuup imigassaq pillugu politikkiat linki "Imigassaq nammineq akisussaaffigalugu, inuk mianeralugu".

Sapaatip akunnera 12: Nakuusa

Sapaatip akunnerani tassani isumassarsiorfissarput tassaavoq Nakuusamit nalunaarussiaq "Pitsaasumik alliariornermut aallartiffik" (kalaallisut qallunaatullu). Nalunaarusiami meeqqat imigassaq pillugu allapput angajoqqaat atornerluisuussanngitsut, tassaallutilli meeqqaminnut maligassiulluurtussat aamma meeqqamut 18-it inorlugit ukiulimmut imigassartorneq naleqquttuunngitsoq. Peqatigitillugulu meeqqat akisussaaffimmik tiguserusupput – aamma imigassamut tunngatillugu.

Sapaatip akunnera: 13 Imminut misiligit, imigassamik atuininni ileqqutit ilanngullugit

Sapaatip akunnerani tassani imminut misiliutinnuaq ilanngupparput, tassaasoq "Navianartorsiornermut ilimatsaassissutaasinnaasut qulingiluat". Misiliut netdoktor.dk-mit pissarsiaavoq.

Tassani pineqarput imerpallaarnermut atatillugu navianartorsiornermut ilimasaarutaasinnaasut. Misiliut sapaatip akunnerani 18-imi suliniutissinnut ilanngullugu atorneqarsinnaavoq.

Oqariartuutigineqartoq tassaavoq: Misiliummi apeqqut ataasiinnarluunniit angersimagaanni, taava isumaliutigisariaqassaaq imigassartortarnermi ileqquliussanik allanngortitsinissamut piffissanngunnginnersoq.

Sapaatip akunnera 14: Imeriaatsitta inunnik isumaginninnermut malitsigisassai

Sapaatip akunnerani tassani oqallisissiami sammineqassaaq imigassamik atornerluinitta uagutsinnut meeqqatsinnullu kingunerisassai. Taamaattumik sapaatip akunnerani linki tassaavoq tarnip pissusaanik ilisimasallit Amalia Lyng Pedersenip aamma Inuk L. Bourup Nielsenip ataatsimeersuarnermi oqalugiaataat

"Isummanik allanngortitsinissamut piffissanngorpoq", "Kalaallit Nunaanni imigassamik atueriaatsip inunnik isumagininnermut kinguneri".

Oqalugiaat oqaatsit marluk atorlugit saqqummiussaq qupperni 39-61-imi takuneqarsinnaavoq.

Linki Ataatsimeersuarnermit nalunaarusiami:

Sapaatip akunnera 15: Persuttaasarneq aamma imigassartorsimanermut atatillugu ajoqutissarsinerit Peqqinnissaqarfimmi

Sapaatip akunnerani tassani toqqarsimavarput peqqinnissaqarfimmi sulianut atatillugu imigassap kinguneqartitsisarnernik tikkuaassalluta. Nakorsap Jesper Olesenip "Isummamik allanngortitsinissamut piffissanngorpoq" - pillugu ataatsimeersuarnermi oqaluttuai. Oqalugiaatini nammineq taavaa "IMERUJUS-SUARNEQ" (takuuk ataatsimeersuarnermit nalunaarusiami qupp. 62 - 66). Aamma Peqqinnissaqarfik 2010-mi misissuinermit suliaqarpoq, imigassartornermut tunngatillugu saaffiginnissutit aamma ajoqusernernik suliat pillugit. Misissuinerup taassuma takutippaa, assersuutigalugu nukingernartumik saaffiginninnerni tarmarmiusuni 10%-it tassaasut imigassartorsimallutik saaffiginnittut, aamma persuttartissimasut 62 %-ii imigassartorsimasuusut. Tamatuma saniatigut takuneqarsinnaasorinarpoq ajunaarnermut ajoqusernermuluunniit atatillugu unitsinneqartartut imigassartorsimasuunerusartut.

Sapaatip akunnera 16: Angajoqqaanngorumaartussanut atornerluiner- mut katsorsartinneq

Sapaatip akunnerani tassani qitiutillugu sammissavarput atornerluisuugaanni ikiorneqarsinnaaneq. Sapaatip akunnerani tassani ilanngussaq tassaavoq "Isummanik allanngortitsinissamut piffissanngorpoq" pillugu ataatsimeersuarnermi "Ilaqutariinnut naartusortaqartunut piaartumik suliniuteqarneq" pillugu ataqatigiissaarimit Birgit Hansenimit oqallisissiaq. Soorlu allaaseraa naartusunut aamma taakku ilaqutaannut kiisalu inoqutigiinni inersimasunut allanut atornerluinermit katsorsartinnissaq akeqanngitsoq neqeroorutaasoq.

Saqqummiussineq qallunaatujuvoq qupperninilu 92-97-imi takuneqarsinnaavoq. Linki ataatsimeersuarnermit nalunaarusiaq.

Sapaatip akunnera 17: Politiit misilittagaasa ilaat

Aamma politiit Kalaallit Nunaanni imigassamik atuinermut atatillugu pissutsit kingunerisartagaat malugisarpaat. Tamakku politimesterip Bjørn Bay-ip "Isummanik allanngortitsinissamut piffissanngorpoq" pillugu ataatsimeersuarnermi oqaluttuarai. Saqqummiussinermi assersuutigalugu "Imigassaq aamma inummut navianartorsiortitsisumik pinerluttarneq" oqaluttuaraa, Danmarkimut sanilliullugu innuttaasumut ataatsimut naatsorsoraanni Kalaallit Nunaanni nakuuserneq pillugu suliassat arfineq-marloriaammik amerlanerusut, aamma kinguaassiuutitigut pinerluttarnerit (ass.: pinngitsaaliinerit) 16-eriaammik amerlanerusut, suliallu tamakku amerlanerpaartaanni imigassaq akuusartog.

Saqqummiussineq qallunaatujuvoq, qupp. 67-71-imi atuarneqarsinnaalluni. Linki ataatsimeersuarnermit nalunaarusiaq.

Sapaatip akunnera 18: Sapaatip akunnerani 18-imi nuannisarluarisi

Navianartorsiornermut ilimatsaassissutaasinnaasut qulingiluat

Imerpallaarnerlutit nalornissutigaajuk? Ataasinnguortortakkanik kisitsinerup saniatigut imerpallaarsorigaanni apeqqutit arlaqarput akisinnaasat imminut misilinnermut atatillugu.

Apeqqutinut tulliiiniittunut arlalinnut angersinnaguut, imigassamik aalakoornartulimmik atuinerpit eqqarsaatigil- luarnissaanut piffissanngorsimassaaq.

Kalaallisut	Qallunaatut	Naagga/Nej	Aap/Ja
Imertarfimmik viinnisornis- sannut immiaarartornissan- nulluunniit pissutissarsiuku- lasarpit?			
Iminnginnissannik imminut neriorsorsimavit assers.: sa- paatip akunnerani ataatsimi, taamaattorli tamanna eqqor- tinnagu?			
Imerpallaarnerarlutit oqarfigi- neqarnikuuit?			
Ilaqutariinni perulluli- uutaqqunagu viinnimik im- miaaqqamilluunniit ataa- sinnguarterit isertorniart- arsimaviuk?			
Imerninnik pissuteqartumik qitornannik isumaqatigiis- sutinnik eqqortitsinngitsoort- arpit?			
Aqagutaarninnik pis- suteqartumik napparsimasar- pit?			
Malugisimaarusullutit siusin- nerusumut naleqqiullugu imigassartornerusariaqarpit?			
Nalliuttorsiornerni aalakoort- arpit, naak imerpallaanngin- nissannik aalajangereeraluar- lutit?			
Ima imertiginikuuit qanoq pisoqarsimaneranik eqqaa- masaarullutit?			